

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3897/2021
28.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Мирковић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „ПРОСТОР“ Сомбор, са седиштем у Сомбору, чији је пуномоћник Биљана Настасић, адвокат из ..., ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 52/21 од 01.04.2021. године, у седници одржаној 28.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 52/21 од 01.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 345/19 од 17.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је аутор ауторског дела лого – знака тродимензионалног облика у коме се спајају латична слова „Р“ и „S“ који тужени користи у свом пословању. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени извршио повреду ауторског права тужиоца на тај начин што је изменио предметни лого – знак, тродимензионалног облика у коме се спајају латинична слова „Р“ и „S“, не признајући ауторство тужиоца и уз повреду права на заштиту интегритета ауторског дела тужиоца. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да престане да користи предметни лого - знак, те да са свог писаног, штампаног и дигиталног материјала уклони лого – знак о свом трошку. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете настале због повреде ауторског права и то тако што је тужени неовлашћено користио ауторско дело тужиоца, исплати 500 евра у динарској противвредности на дан исплате, заједно са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете настале због повреде моралних права аутора јавним коришћењем ауторског дела у измењеном облику исплати 60.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом шестим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца у делу којим је

тражио да се обавезе тужени да изреку пресуде о свом трошку објави у недељнику „Сомборске новине“ и у дневном листу „Политика“, издање за целу земљу. Ставом седмим изреке тужилац је обавезан да туженом на име трошкова плати 423.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж4 52/21 од 01.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, након оснивања туженог 2013. године, тадашњи вршилац дужности, а касније и директор туженог ББ, отац тужиоца од тужиоца је наручио спорни лого за туженог. Тужилац је постигао усмени споразум са директором туженог о изради заштитног знака за туженог, без накнаде. Коришћење логоа није било ограничено само на визит карте и меморандум, већ је лого сачињен тако да га корисник може прилагођавати својим потребама, односно да се његова величина може мењати, да се може штампати на светлим или тамним позадинама. По усменом споразуму тужилац је најпре сачинио идејне скице, на основу којих је наручилац направио избор, а затим је урадио финални производ у форми ректорског цртежа Програм „Adobe Illustrator“ и 22.08.2013. године га послао електронском поштом директору туженог, а потом предао и на УСБ диску. Тужилац је направио лого – знак тродимензионалног облика, у коме се спајају два латинична слова „Р“ и „S“. На слову „S“ је светло сива боја, а на слову „Р“ тамнија нијанса сиве, а трећа димензија наглашена је најсветлијом нијансом, скоро белом. Тадашњи директор туженог је примио рад и тужени је после тога почео да користи спорни лого на меморандумима, визит картама, налепницама које се стављају на возила и друге ствари које припадају туженом и таблама на јавним објектима којима управља тужени (млечној пијаци, гробљу, објекту погребне опреме), а лого је визуелно мењао тако што је делове брисао. Тужилац је сазнао у јулу – августу 2016. године за начин коришћења логоа.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили као неосноване захтеве тужиоца, применом члана 2. став 1. Закона о ауторском и сродним правима, са образложењем да тужилац није доказао да спорни лого представља његово ауторско дело, односно његову оригиналну духовну творевину, због чега истом није могла бити пружена судска заштита прописана Законом о ауторском и сродним правима, коју уживају ауторска дела. Ово из разлога што су сматрали да суд не поседује стручна знања потребна за оцену постојања ауторског дела, коју поседују стручњаци компетентни у области графичког дизајна и који би могли дати мишљење да ли споран лого као облик дизајнерског изражавања садржи у себи елемент

стваралаштва и оригиналности, те да ли постоји лични печат стваралаштва и надахнућа тужиоца. С обзиром да тужилац током поступка није предложио извођење доказа вештачењем на околност утврђивања чињенице да лого представља ауторско дело, јер је на њему био терет доказивања те чињенице, па како суд не располаже стручним знањем за утврђивање чињеница које су од значаја за оцену да ли лого представља ауторско дело, то су применом правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП закључили да тужилац није доказао да његово лого представља ауторско дело које ужива ауторскоправну заштиту, са којих разлога су одбили као неосноване захтеве тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су одлучили нижестепени судови, правилном применом материјалног права.

Чланом 2. став 1. Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012), прописано је да ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Закон о ауторском и сродним правима ауторско дело дефинише као оригиналну духовну творевину аутора, изражену у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине. Оригиналност и постојање форме у којој је испољено, два су основна елемента сваког ауторског дела. Да би одређена духовна творевина постала ауторско дело, потребно је да буде материјализована у одређеној форми. Потребан степен оригиналности који је довољан да би дело било сматрано ауторским, процењује се у сваком конкретном случају. Тужилац је тужбом тражио да се утврди да је аутор ауторског дела лога – знака тродимензионалног облика у коме се спајају латинична слова „P“ и „S“, које тужени користи у свом пословању. Да би тужилац имао право на заштиту потребно је да докаже да спорни лого представља ауторско дело, односно његову оригиналну духовну творевину изражену у одређеној форми, па када се има у виду спорни лого, то је правилан закључак нижестепених судова да је за утврђење да спорни лого представља ауторско дело потребно стручно знање судског вештака одговарајуће струке, с обзиром да суд не располаже потребним стручним знањем за утврђивање тих чињеница. Како тужилац није доказао да спорни лого представља његово ауторско дело, то су правилно одлучили нижестепени судови када су одбили, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је аутор ауторског дела лога – знака тродимензионалног облика у коме се спајају латична слова „P“ и „S“ који тужени користи у свом пословању, а стим у вези и остале захтеве тужиоца, јер одлука о истима зависи од тога да ли се ради о ауторском делу.

Са напред наведених разлога неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да се ради о ауторском делу и да није било потребно извести доказ вештачењем на ту околност, с обзиром на својство у коме је тужилац поступао, његово образовање, стручно знање и искуство у области графичког дизајна и израде логотипа за разне компаније у разним областима. Наводи су неосновани, јер да би тужилац имао право на заштиту потребно је да докаже да

спорни лого представља његову оригиналну духовну творевину изражену у одређеној форми, а без утицаја је то да ли се ради о уметничкој или другој вредности предметног лога, као и његова намена, садржина и начин испољавања, односно својство у коме је тужилац поступао.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић